

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintasuunnitelma 2022

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA

1. Johdanto.....	3
2. Kaupunkiyhteinen tiivistelmä	5
3. Kaupungin strategiaohjelman toteuttaminen sosiaali- ja terveystoimialalla.....	11
3.1 Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua	11
3.2 Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja	11
3.3 Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki	12
3.4 Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	14
3.5 Helsingiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat.....	15
3.5.1 Palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen	15
3.5.2 Yhteistyö ja toimintamallit hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä	18
3.5.3 Lasten, nuorten ja perheiden tukeminen	19
3.5.4 Matalan kynnyksen palvelujen, mielenterveyspalvelujen ja kaupunkilaisten lähelle tulevien jalkautuvien palvelujen vahvistaminen	21
3.5.4 Ikääntyneiden toimintakyvyn ja kotona asumisen tukeminen	22
3.6 Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	23
3.7 Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki	24
3.8 Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen	26
3.9 Kansallista edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä Helsingin kehittämisessä.....	27
3.9.1 Uusien toimintatapojen kehittäminen koronasta palautumiseen	27
3.9.2 Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistuksen toimeenpano.....	27
Liite 1. Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2022 tulosbudjetit palvelukokonaisuuksittain	30

1. Johdanto

Vuosi 2022 on sosiaali- ja terveystoimialalla suurten muutosten aikaa. Vuoden aikana valmistellaan sosiaali- ja terveystoimien sekä pelastustoimen uudistamista yhdessä pelastuslaitoksen ja muiden toimijoiden kanssa, siihen liittyvää talouden eriyttämistä ja tietojärjestelmämuutoksia. Lisäksi valmistellaan uudistukseen liittyen HUS-yhtymän perussopimusta sekä erikoissairaanhoidon järjestämistä koskevaa HUS-järjestämissopimusta yhdessä Uudenmaan alueen neljän hyvinvointialueen ja HUSin kanssa. COVID-19-pandemian akuutin tilanteen hoito sekä pandemian aikana syntyneen hoito- ja palveluvelan purkaminen tulevat jatkumaan todennäköisesti koko vuoden ja mahdollisesti pidempäänkin. Toimintaympäristön muutosten ja epävarmuuden keskellä jatketaan määrätietoisesti sosiaali- ja terveystoimien uudistamista.

Sosiaali- ja terveystoimien palvelujen kysyntä kasvaa lähivuosina. Siihen vaikuttavat väestön määrän kasvu ja väestön ikääntyminen sekä vieraskielisten lasten ja nuorten määrän kasvu. Helsingin väestömäärä kasvaa ennusteen mukaan noin 0,7 prosentilla vuoden 2022 aikana.

Painopisteet ja teemat

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintasuunnitelmassa 2022 kuvataan, miten toimialalla toteutetaan Helsingin kaupunkistrategiaa ja talousarviota. Sosiaali- ja terveystoimialan keskeiset strategiset painopisteet vuodelle ovat alla ja ne on sisällytetty toimintasuunnitelman aiheita koskeviin kappaleisiin.

1. Koronapandemiasta palautuminen (s. 19)
2. Henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden parantaminen (s. 17)
3. Palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen (s. 10)
4. Asiakkaille yhteensopivien ja digitaalisten palvelujen järjestäminen (s. 18)
5. Soteuudistukseen valmistautuminen (s. 19)

[Helsingin kaupunkistrategia](#) 2021 - 2025 Kasvun paikka sisältää 13 kaupungin eri toimijoita ja kuntalaisten palveluja läpileikkaavaa teemaa. Sosiaali- ja terveystoimien keskeiset strategiset painopisteet ja vuoden 2022 toimenpiteet esitetään yhdeksässä kaupunkistrategian kokonaisuudessa:

1. Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua
2. Taide ja kulttuuri ovat hyvä elämän mahdollistaja
3. Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki
4. Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan
5. Helsingiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat
6. Vastuullinen talouskestävä kasvun perustana
7. Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki
8. Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen
9. Kansallista edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä kehittämisessä

Talouden reunaehdoja

Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2022 talousarvio edellyttää tuottavuuden parantamista, palvelurakenteen keventämistä sekä muita kustannusten kasvua hillitseviä keinoja. Palvelujen kysyntään vastataan muun muassa vahvistamalla toimialan järjestäjäroolia, uudistamalla palvelujen tuotantotapoja ja keventämällä palvelurakennetta, kehittämällä toimialan kustannuslaskennan ja tuottajaohjauksen toimintamalleja sekä lisäämällä monimuotoisia sähköisiä palveluja.

Sosiaali- ja terveystoimiala kehittää määrätietoisesti palvelujaan yhdessä henkilöstön ja asiakkaiden kanssa osana kasvavaa kaupunkia. Toimialan palveluissa parannetaan asiakaskokemusta ja palvelujen saatavuutta, palvelujen vaikuttavuutta ja tuottavuutta sekä henkilöstökokemusta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.12.2021 Helsingin kaupungin talousarvion vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2023–2024. Sosiaali- ja terveystoimialan kokonaismenot ovat 2 408,3 miljoonaa euroa ja kokonaistulot 166,8 miljoonaa euroa. Menot kasvavat vuoden 2021 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 110,0 miljoonalla eurolla ja tulot pienenevät 9,5 miljoonalla eurolla.

Toimialan talousarvio muodostuu viidestä talousarviokohdasta (taulukko 1).

Taulukko 1. Sosiaali- ja terveystoimialan tulot ja menot 2022**Tulot**

Talousarviokohta	TA 2022 (milj. euroa)	Muutos TA 2021 (milj. euroa)
Sosiaali- ja terveystoimiala yhteensä	166,8	-9,5
Sosiaali- ja terveystoimialan palvelut	158,8	0
Toimeentulotuki	2,6	0
Valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut	5,0	-9,4
Apotti	0,4	-0,1
HUS-kuntayhtymä	0	0

Menot

Talousarviokohta	TA 2022 (milj. euroa)	Muutos TA 2021 (milj. euroa)
Sosiaali- ja terveystoimiala yhteensä	2 408,3	+110,0
Sosiaali- ja terveystoimialan palvelut	1 597,9	+64,1
Toimeentulotuki	14,0	-1,0
Valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut	5,0	-8,0
Apotti	59,6	+18,5
HUS-kuntayhtymä	731,8	+36,5

Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2022 menot ja tulot ovat kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 2, jossa on esitetty vuoden 2022 tulosbudjetit palvelukokonaisuuksittain.

Kaupunkistrategiassa linjatun koronan toipumispaketin määrärahan kohdennukset on esitelty erillisessä päätöspykälässä.

2. Kaupunkiyhteinen tiivistelmä

Kaupunkistrategian teema ja kaupunkiyhteiset hankkeet	Keskeiset toteuttamisen toimenpiteet (1-3 kpl)	Toimenpiteiden mittarit	Kytkeytyminen palautumisohjelmaan ja yhteissuunnittelun teemoihin*
Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua: Aikaistamme Helsingin hiilineutraaliustavoitetta vuoteen 2030	Kehitämme vastuullisten hankintojen prosessia kaupunkistrategian, Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman, kierto- ja jakamistalouden tiekartan sekä kaupungin muiden kehitysohjelmien tavoitteiden mukaisesti	Vastuullisuuskriteerejä sisältävien hankintojen osuus kaikista kilpailutetuista hankinnoista	Hiilineutraali Helsinki (kaupunkiyhteiset muut tavoitteet)
	Vähennämme ruokahävikkiä	Stadin safkan kautta vähennetyn ruokahävikin määrä	Hiilineutraali Helsinki (kaupunkiyhteiset muut tavoitteet)
	Vähennämme kuljetusten ilmastopäästöjä	Sähköautojen ja biopolttoainetta käyttävien autojen määrä ja osuus autokannasta	Hiilineutraali Helsinki (kaupunkiyhteiset muut tavoitteet)
Taide ja kulttuuri ovat hyvää elämän mahdollistaja: Edellytykset liikkuvaan elämään kohenevat niin, että kaupunkilaisten terveys paranee	Jatkamme koululaisten liikkumisen edistämistä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa toteuttamalla Koulu PT – toimintaa, Move! –prosessin käyttöönottoa ja EasySport-startti-liikunta- ja painonhallintaryhmiä	Koulu PT-toiminta toteutunut Kyllä/ei Move!-prosessi otettu käyttöön kyllä/ei Toteutuneet liikunta ja painonhallintaryhmät/vuosi	Kaupunkiyhteinen hytetyö Kulttuurin ja liikkumisen edistäminen osana koronapalautumista
	Vahvistamme kulttuuri- ja taidetoiminnan roolia hyvinvoinnin- ja terveyden edistämässä. Psykiatria- ja päihdepalveluissa jatketaan kulttuuri- ja taidetoiminta osana hoitoa ja kuntoutusta Toipumiskampuksella –mallin kehittämistä.	Toipumiskampusmalli kehittämiskohteet toteutuneet kyllä/ei	Kaupunkiyhteinen hytetyö Kulttuurin ja liikkumisen edistäminen osana koronapalautumista
	Osallistumme osallistavan kulttuurityön Helsinki-mallin yhteistyöhön.	Osallistuttu Helsinki-mallin yhteistyöhön kyllä/ei	Kaupunkiyhteinen hytetyö Kulttuurin ja liikkumisen edistäminen osana koronapalautumista
Luomme toimintamalleja järjestöyhteistyön syventämiseen ja tavoitteellisiin kumppanuuksiin yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa ikääntyneiden liikkumista ja kulttuuritoimintaa edistävissä hankkeissa. Kehitämme yhdessä työkaluja asiakkaiden liikkumisen ja kulttuuritoiminnan lisäämiseen, palveluohjaukseen ja seurantaan. Pilotoimme valituissa aikuisväestön palveluissa Maisan liikkumiskyselyä sekä liikkumisen puheeksioton mini-interventiomallia.	Luotujen toimintamallien määrä Käyttöön otettujen toimintamallien määrä Kehitettyjen työkalujen määrä Käyttöön otettujen työkalujen määrä	Kaupunkiyhteinen hytetyö Kulttuurin ja liikkumisen edistäminen osana koronapalautumista	
	Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki: Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä	Toteutamme osaltamme Helsingin kaupungin 2022-2025 kotouttamisohjelmaa sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa ja niissä asetetut tavoitteet ja toimenpiteet huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon Tulevaisuuden	Kotouttamisohjelman tavoitteet ja toimenpiteet kartoitettu ja huomioitu kyllä/ei

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA

kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat	sote-keskus valmistelussa siten, että asiakas saa tukea kotoutumiseensa tarpeenmukaisesti ja yhteen sovitetuilla palveluilla	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on huomioitu kyllä/ei	
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan: Helsinki harjoittaa myönteistä erityiskohtelua ja torjuu eriytymistä kattavasti toimialat ylittäen – asuntopolitiikalla ja kaavoituksella, sosiaalityöllä, koulutuksella, varhaiskasvatuksella ja vapaa-ajan toiminnalla	Väestöryhmien ja alueiden välisten hyvinvointierojen kaventaminen Osallistumme Helsingin ehkäisevän päihdetyön verkostoon (EPT) ja pääkaupunkiseudun PAKKA-verkostoon. Teemme yhteistyötä Pakka-verkoston PKS-tarjontatyöryhmässä kaupungin muiden toimialojen, elinkeinotoimijoiden ja viranomaisten kanssa alkoholin, rahapelien ja tupakkatuotteiden saatavuuden vähentämiseksi. Toteutamme ostokokeet yhteistyössä oppilaitosten kanssa.	EPT-verkostoon osallistuttu kyllä/ei PAKKA-verkostoon osallistuttu kyllä/ei	Kaupunkiyhteinen hytetyö
Helsinkiiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat: Asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2025 mennessä	Toteutamme toimenpidesuunnitelmaa asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Osallistumme sosiaali- ja terveysministeriön asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen hankkeeseen, jonka tavoitteena on vähentää asunnottomuutta asumisneuvonnan ja asunnottomien pariin vietävien palvelujen keinoin. Laajennamme asumisneuvontaa koskemaan yksityisten vuokranantajien asukkaita. Toteutamme palvelua vuokranantajien, moniammatillisessa yhteistyössä THK-verkostossa sekä kolmannen sektorin kanssa ja tuotamme tutkimustietoa asunnottomuusilmiöistä Helsingissä.	Osallistuttu sosiaali- ja terveysministeriön asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen hankkeeseen kyllä/ei Asumisneuvonta on laajennettu koskemaan yksityisten vuokranantajien asukkaita kyllä/ei Asutettujen asunnottomien ja asunnottomuusuhan alla olevien määrä	Kaupunkiyhteinen hytetyö
Helsinkiiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat:	Lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia parannetaan ja lisätään tietoisuutta oman alueen vapaa-ajan toiminnoista. Sosiaali- ja terveystoimialalla tuetaan vähävaraisten perheiden tai syrjäytymisriskissä olevien lasten ja nuoren harrastustoimintaa ja vapaa-ajan toimintaa toimeentulotuen ja lastensuojelun taloudellisella avustamisella	Lapsen ja nuoren harrastamiseen myönnetty täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen määrä sekä lastensuojelun taloudellinen tuki euroissa/ vuosi Toimenpiteisiin liittyvä viestintää henkilökunnalle on toteutettu sote-toimialalla, kyllä/ei	Kaupunkiyhteinen hytetyö, harrastamisen mahdollisuuksien edistäminen osana lasten ja nuorten koronapalautumista
	Toimiala osallistuu harrastamisen edistämisen kaupunkiyhteisen toimintamallin ja koordinaattorirakenteen kehittämiseen	Osallistutaan harrastamisen Suomen mallin ohjausryhmän toimintaan, kyllä/ei	Kaupunkiyhteinen hytetyö
	Perheiden palveluissa perheiden tilanteiden kartoituksen osana huomioidaan myös lasten harrastukset sekä ohjataan ja kannustetaan vanhempia tukemaan harrastustoiminnassa	Perhe- ja sosiaalipalveluissa työskenteleviä ammattilaisia on ohjeistettu harrastamisen	Kaupunkiyhteinen hytetyö, koronapalautuminen

	<p>Jatkamme lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun kehittämistä ja toimeenpanoa tarjoamalla koulutusta ja ohjeistuksia eri toimijoiden käyttöön sekä ottamalla käyttöön tutkimukseen perustuvia toimintamalleja. Osana palveluketjua vahvistamme esimerkiksi lasten ja nuorten välisen väkivallan tunnistamista ja puuttumista.</p>	<p>huomioimisessa, kyllä/ei</p> <p>Toimenpiteisiin liittyvä viestintää henkilökunnalle on toteutettu sote-toimialalla, kyllä/ei Lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä - palveluketjun toimeenpano etenee suunnitellusti. Vahvistetaan lasten ja nuorten välisen väkivallan tunnistamista ja puuttumista.</p>	
	<p>Parannamme palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta</p>	<p>Terveysasematoiminnassa; mittari 1 ensikontaktissa toteutunut hoito (tavoitetaso 75 %), mittari 2 kiireellisen hoidon toteutuminen samana tai seuraavana päivänä (tavoitetaso 80 %), mittari 3 kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokaudessa (tavoitetaso 70 %)</p> <p>Suun terveydenhuollossa; mittari 1 kiireettömän hoidon takaisinsoittolinja on käytössä koko virka-ajan, mittari 2 90 % kiireettömän hoidon takaisinsoittoon vastataan samana päivänä</p>	<p>Sitova tavoite, kaupunkistrategian mittari, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen osana koronapalautumista</p>
	<p>Vahvistetaan ikäihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä parantamalla mahdollisuuksia liikkumiseen ja liikkeelle lähtöön. Laajennetaan liikkumissopimuksen käyttöä kaikkiin sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden palveluihin (seniorikeskukset, sairaalat, kotihoito, kuntouttava arviointiyksikkö ja asiakasohjaukset sekä gerontologisen sosiaalityön yksiköt) tavoitteena 70 %:n käyttöönottoaste</p>	<p>Kotihoidossa on kattavasti käytössä liikkumissopimus (vähintään 70 %:lle säännöllisen kotihoidon asiakkaista on tehty liikkumissopimus). Laajennetaan liikkumissopimuksen käyttöä kaikkiin sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden palveluihin (seniorikeskukset, sairaalat, kotihoito, kuntouttava arviointiyksikkö ja asiakasohjaukset sekä gerontologisen sosiaalityön yksiköt) tavoitteena 70 %:n käyttöönottoaste.</p>	<p>Sitova tavoite, kaupunkiyhteinen hytetyö, ikäihmisten liikkumisen edistäminen osana koronapalautumista</p>
	<p>Tehostetaan etäpalveluiden käyttöä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa tuottamalla tuettuja etäryhmiä kotihoidon ja palvelukeskusten asiakkaille, käynnistämällä Geriatrian poliklinikan etäkuntoutuspilotti ja lisäämällä henkilökunnan osaamista asiakkaiden etäpalveluun ohjauksessa ja motivoinnissa</p>	<p>Seniorikeskusten kotihoidon asiakkaille tuottamien etäryhmien määrä</p> <p>Geriatrian poliklinikalla etäkuntoutuspilotti on käynnistetty kyllä/ ei</p>	<p>Kaupunkiyhteinen hytetyö</p>

		20 % kotihoidon asiakkaista on kuvallisen etähoidon asiakkaita.	Sitova tavoite
	Vahvistetaan monitoimijaisessa yhteistyössä Stadin Seniori-infon verkkosivuston ja Seniori-infon neuvontapalvelun edellytyksiä antaa liikkumiseen kannustavaa tietoa ja ohjausta	Liikkumiseen määrän ohjauksen määrän seuranta Seniori-infon neuvontapalvelussa / mitataan 4x vuodessa	Kaupunkiyhteinen hytetyö
	Valmistelemme toimialojen yhteistyönä seuraavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman ml. lastensuojelulain ja vanhuspalvelulain mukaiset suunnitelmat. Jatkamme yhteistyötä kaupungin hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävissä verkostoissa, THL:n Terve Kunta –verkostossa, HUS:in Hyvä kierre – verkostossa. Lisäksi osallistumme kansainväliseen Healthy Cities – verkostoon (HCN). Jatkamme Unicef Lapsiystävällinen kunta –mallin toteutusta, johtamista ja koordinoitua yhdessä eri toimialojen kanssa tavoitteena erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten oikeuksien toteuttaminen kunnassa. Integroimme hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä osaksi soten johtamista ja seurantaa. Teemme hyvinvointialuetasoisista yhteistyötä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUSin kanssa osana HUS-järjestämissopimuksen valmistelua.	Lakisääteiset suunnitelmat on laadittu.	Kaupunkiyhteisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjaus- ja johtamisrakenteiden kehittäminen
Helsingiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat: Lisäämme varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta, laajennamme matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita ja jatkamme lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin palveluketjun parantamista yhteistyössä HUS:n kanssa.	Parannetaan lasten ja nuorten mielen hyvinvointia kaupunkiyhteisesti monialaisin toimenpitein ja osallisuutta vahvistamalla. Jatkamme lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin palveluketjun käyttöönottoa yli hallinto- ja toimialojen tehtävässä yhteistyössä. Jatkamme neuvontapalvelujen kehittämistä ulkomaalaistaustaisille yhdessä Avoin ovi palveluihin –hankeyhteistyössä muiden toimialojen kanssa.	Toimeenpanosuunnitelma on toteutunut suunnitellusti kyllä/ei Psykiatrisessa avohoidossa olevien potilaiden sairaalapäivien määrä on tasolla 2,20 hoitopäivää/avohoitopotilas. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUSin kanssa yhdessä sovittua lasten ja nuorten mielenterveysongelmien toimeenpanosuunnitelmaa toteutetaan ja parannetaan nepsy-asiakkaiden (neuropsykiatriset vaikkeudet) hoidon ja palvelujen saatavuutta. Mielenterveyspalvelujen sairaanhoitajille tulevien digi-konsultaatioiden määrä	Sitova tavoite, psykiatrisen avohoidon vahvistaminen osana koronapalautumista Sitova tavoite, lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin palvelujen kehittäminen osana koronapalautumista Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuuden edistäminen osana koronapalautumista
Vastuullinen talous kestävän kasvun	Sote-pela-uudistuksen toimeenpanoa toteutetaan Helsingissä aktiivisessa	Toimeenpano toteutuu suunnitellusti 1.1.2023	Kaupunkiyhteinen soteuudistuksen

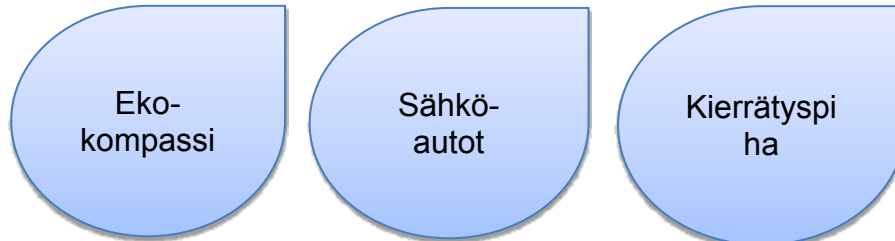
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA

perustana: Käynnistetään sellaista konkreettisten uudistusten suunnittelu ja toimeenpano, jotka tuovat lisää tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan	yhteistyössä kaupungin keskushallinnon, muiden toimialojen sekä valtionhallinnon kanssa		toimeenpanon valmistelu
	Tuottavuutta parannetaan digitalisaatiolla ja tilojen käyttöä tehostamalla	Tilojen pinta-alamäärä suhteessa asiakasmäärään laskee vuosittain strategiakauden aikana.	Kaupunkiyhteinen muu tavoite
		Ympäri vuorokautisessa hoidossa laitoshoidon osuus vähenee edelliseen vuoteen verrattuna (laitoshoidossa olevien osuus kaikista ympärivuorokautisen hoidon asiakkaista)	Sitova tavoite
Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki: Helsinki haluaa olla hyvän henkilöstöpolitiikan toteuttaja	Parannamme alle 30-vuotiaiden työllistymistä ja työllistymisen valmiuksia. Jatketaan työllisyyskuntakokeilua muiden toimijoiden kanssa. Jatketaan työkykyohjelman Työkykyisempi Stadi-hanketta (toimenpiteinä sotessa tehostetaan mm. ohjausta kuntouttavaan työtoimintaan ja työkokeiluihin, työharjoitteluun sekä työkyky selvitykseen yhteistyössä soten toimijat ja Helsingin työllisyyspalvelut. Lisätään työkykyohjelman mukaista työhönvalmennusta ja pilotoidaan Job Center –mallia)	Työkykyisempi Stadi – hankkeessa JobCenter – mallissa 30 asiakasta, työhönvalmennuksessa 40. Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä nousee 20 % suhteessa vuoteen 2021.	Kaupunkiyhteinen muu tavoite
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen:	Maisa-asiakasportaali on käytössä 80 %:ssa ydintoiminnan palveluissa, joissa	Maisa –portaalien käyttöaste toiminnoittain (tavoitetaso 80 % ydintoiminnan palveluissa, joissa Apotti on otettu käyttöön vuoden 2021 lopussa)	Sitova tavoite

3. Kaupungin strategiaohjelman toteuttaminen sosiaali- ja terveystoimialalla

3.1 Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua

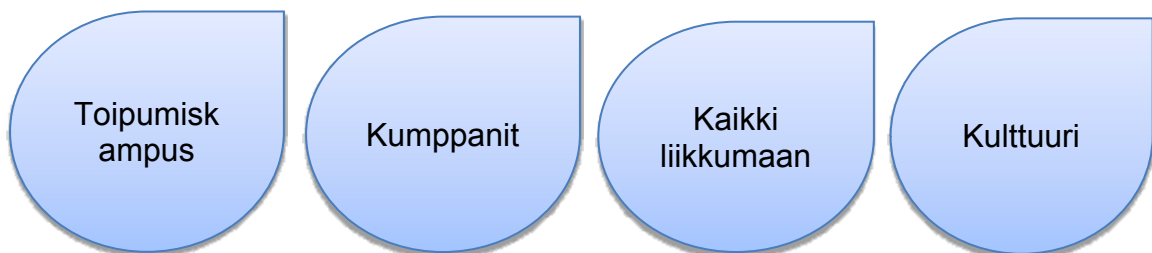

Edistämme kaupungin ympäristöpolitiikan, Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman, kierto- ja jakamistalouden tiekartan sekä ilmastomuutoksen sopeutumisen linjausten tavoitteita.

Toimialan **Ekokompassi**-ympäristöjärjestelmä auditoidaan. Teemme selvityksen ja suositukset ilmasto- ja resurssiviisaasta tilojen käytöstä toimialalla. Jatkamme toimialan käytössä olevien ajoneuvojen uudistamista sekä lisäämme edelleen **autojen sähkölatauspisteitä** Hiilineutraali Helsinki -tavoitteiden mukaisesti.

Uusix-verstaat kehittävät **Kierrätyspiha**-konseptia ja Pakilan työkeskus kalustepesupalvelua ja samalla lisäämme niiden käyttöä. Laadimme toimialalle ilmastomuutokseen sopeutumisen suunnitelman. Järjestämme ympäristökoulutusta toimialan ekotukihenkilöille ja koko henkilöstölle.

3.2 Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja

Vahvistamme kulttuuri- ja taidetoiminnan roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Psykiatria- ja päihdepalveluissa jatkamme kulttuuri- ja taidetoimintaa osana **Hoitoa ja kuntoutusta Toipumiskampusella -mallin** kehittämistä. Osallistumme myös osallistavan kulttuurityön Helsinki-mallin yhteistyöhön.

Luomme toimintamalleja järjestyhteistyön syventämiseen ja **tavoitteellisiin kumppanuuksiin** yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa ikääntyneiden liikkumista ja kulttuuritoimintaa edistävässä hankkeissa.

Kehitämme yhdessä työkaluja asiakkaiden **liikkumisen ja kulttuuritoiminnan** lisäämiseen, palveluohjaukseen ja seurantaan. Pilotoimme valituissa aikuisväestön palveluissa Maisan liikkumiskyselyä sekä liikkumisen puheeksioton mini-interventiomallia.

Tuemme terveys- ja hyvinvointiriskissä olevien asiakkaiden liikkumista ja kulttuuriin osallistumista toteuttamalla **Liiku-tuki-toimintamallin** jatkopilotin kohdennetusti maahanmuuttoyksikössä, aikuisten ja nuorten sosiaalityössä, sosiaalisessa kuntoutuksessa ja työtoiminnassa, toiminta- ja fysioterapiassa, päihde- ja psykoosipalveluissa sekä terveysasemien palveluissa.

Neuvolassa vahvistamme liikkumisen ohjausta ja seurantaa osana terveystarkastuksia. Jatkamme **koululaisten liikkumisen edistämistä** yhteistyössä muiden toimialojen kanssa toteuttamalla Koulu PT -toimintaa, Move!-prosessin käyttöönottoa ja EasySport-startti-liikunta- ja painonhallintaryhmiä.

Tavoitteenamme on vahvistaa ikääntyneiden hyvinvointia ja toimintakykyä parantamalla mahdollisuuksia liikkumiseen ja liikkeelle lähtöön. **Ikääntyneiden palveluissa vahvistetaan asiakkaan arkiliikkumista** ja toimintakykyä tukevia toimintamalleja, kuten esimerkiksi kotikuntoutusmallia. **Liikkumissopimus** on laajasti käytössä kaikissa sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa. Ikääntyneitä kannustetaan omaehtoiseen toimintaan oman terveytensä ja toimintakykynsä vahvistamiseksi.

Ylläpidämme **liikkumissopimusvastaavien verkostoa** ja tuemme verkoston aktiivista toimintaa koulutuksella. Käytämme verkoston osaamispääomaa myös henkilöstön perehdyttämisen tukena.

Kehitämme kotihoidon ja palvelukeskuksen asiakkaille tuotettujen etäpalveluiden sisältöä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Lisäämme henkilökunnan osaamista asiakkaiden etäpalveluun ohjauksessa ja motivoinnissa. **Vahvistamme Stadin Seniori-infossa liikkumisen puheeksiottoa** ja selkeytämme liikkumiseen kannustavaan tietoa ja ohjausta verkkosivuilla.

3.3 Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki

Asiakaskokemuksesta keräämme kattavasti tietoa monien eri kanavien kautta. Vuoden aikana saadaan käyttöön **uusi kaupunkiyhteinen palautejärjestelmä** ja pikapalautejärjestelmä. Eri palautekanavien kautta tulevasta palautetiedosta tulemme

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA

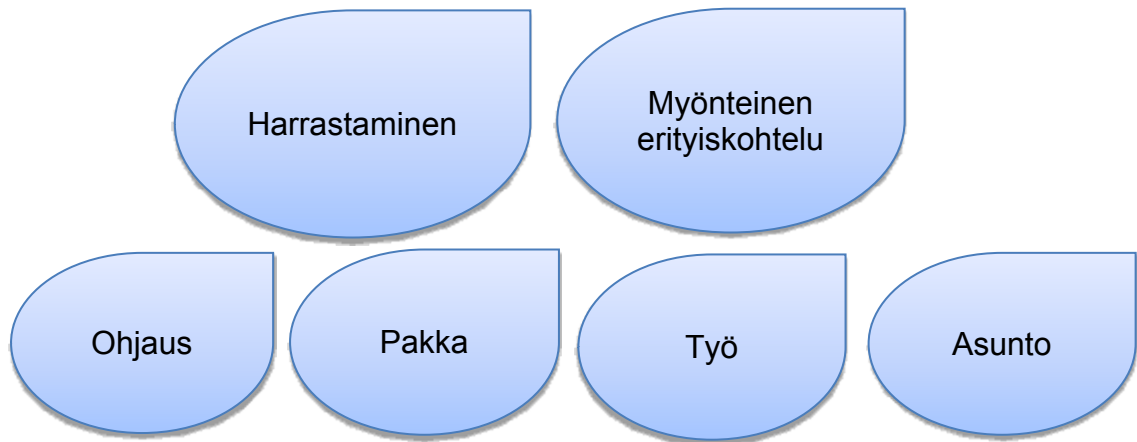
saamaan aiempaa tarkempaa ja syvällisempää tietoa tekstianalytiikan ja tekoälyn avulla. Näiden uudistusten myötä mahdollistuu tiedon entistä systemaattisempi hyödyntäminen.

Terveys- ja hyvinvointi-, perhe- ja seniorikeskusten **asiakkaita ja asukkaita kutsumme mukaan palvelujen yhteiskehittämiseen**. Asiakasraadit, kokemusasiantuntijat ja lakisääteiset vaikuttamistoimielimet ovat vahvasti mukana palvelujen kehittämisessä.

Jatkamme **kotouttavan työotteen kehittämistä sosiaalihuollon työssä**, jalkautamme sosiaalihuollon kehittämisohjelman toimenpiteitä ja käynnistämme uusia kokeiluja. Toteutamme osaltamme Helsingin kaupungin 2022-2025 kotouttamisohjelmaa ja siinä asetetut tavoitteet ja toimenpiteet huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon Tulevaisuuden sote-keskusvalmistelussa siten, että asiakas saa tukea kotoutumiseensa tarpeenmukaisesti ja yhteen sovitetuilla palveluilla.

3.4 Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan

Perhe- ja sosiaalipalveluissa **tuemme erityisesti vähävaraisten perheiden ja syrjäytymisriskissä olevien lasten ja nuoren harrastus- ja vapaa-ajan toimintaa** toimeentulotuen ja lastensuojelun taloudellisella avustamisella sekä perheiden ohjauksen ja neuvonnan keinoin. Huomioimme harrastamiseen liittyvän puheeksi ottamisen jokaisen lapsiperheen kohdalla sekä aikuissosiaalityössä että lapsiperheiden palveluissa. Varmistamme jokaisessa asiakkaana olevassa perheessä olevan lapsen harrastamisen tilanteen, esimerkiksi palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Osallistumme harrastamisen edistämisen kaupunkiyhteisen toimintamallin ja koordinaatorakenteen kehittämiseen.

Jatkamme perhe- ja sosiaalipalveluissa **myönteistä erityiskohtelua (PD)**. Toiminnan kehittämisessä huomioimme PD-alueilla nousevat erityiset tarpeet.

Mellunkylän ja Vuosaaren alueilla jatkamme **Lapset SIB -vaikuttavuusinvestointihanketta**, jossa vahvistetaan lapsiperheiden tuen tarpeen varhaista tunnistamista ja ennaltaehkäisevää tukea. Arvioimme hankkeeseen käytettyjä resursseja, perheiden ohjautumista hankkeeseen sekä ohjelmassa annettujen palvelujen kokonaisuutta.

Nuorten neuvontapiste Ohjaamoon lisätään 16–17-vuotiaiden ohjauspalvelut sekä valtionosuusrahoituksella sosiaalityöntekijä ja terveydenhoitaja. Paljon palveluja tarvitsevia lapsia ja nuoria koskien luomme yhteistyörakenteet ja -mallit nuorten sosiaali- ja terveyspalveluihin, kotoutumisen edistämisen palveluihin, neuvontapiste Ohjaamoon sekä työllisyyden kuntakokeiluun.

Tuemme ilman toisen asteen tutkintoa olevien **nuorten koulutukseen hakeutumista** yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja osana Ohjaamon palveluja sekä työllisyyden kuntakokeilua. Mallinamme yhteistyötä vammaisten nuorten ja lastensuojelun asiakkaiden jatko-opintoihin ohjautumiseksi. Jatkamme **talousneuvonnan tarjoamista** helsinkiläisille alle 30-vuotiaille koronapandemian vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin joutuneille henkilöille.

Osallistumme **Helsingin ehkäisevän päihdetyön verkostoon (EPT) ja pääkaupunkiseudun Pakka-verkostoon**. Teemme yhteistyötä Pakka-verkoston pääkaupunkiseudun tarjontatyöryhmässä kaupungin muiden toimialojen, elinkeinotoimijoiden ja viranomaisten kanssa **alkoholin, rahapeliin ja tupakkatuotteiden saatavuuden vähentämiseksi**. Toteutamme ostokokeet yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

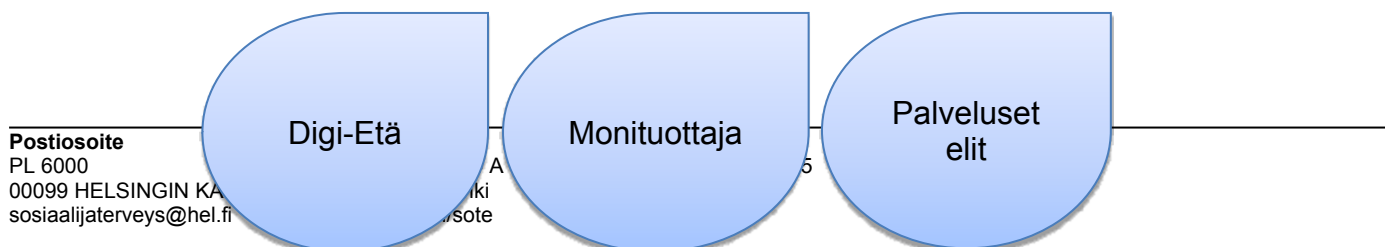
Vahvistamme henkilökunnan osaamista ikääntyneen **päihde- ja mielenterveysasiakkaan kohtaamisessa ja puheeksi ottamisessa** sekä pilotoimme ikäerityisiä matalan kynnyksen vertaistukiryhmiä palvelukeskuksissa. Vahvistamme sosiaalityössä savuttomuuden puheeksiottoa ja motivointia tuottamalla tietoa ammattilaisten osaamisen tueksi. Toteutamme ympäristötyötä aluelähtöisessä yhteistyöverkostossa turvallisuuden ja ehkäisevän päihdetyön vahvistamiseksi sekä haittojen vähentämiseksi. Toimenpiteinä vahvistamme alueen asukkaiden toimijuutta ja vertaistoimintaa Kontulan ja Itiksen sympiksissä. Arvioimme ympäristötyön vaikutuksia hyödyntäen oppilaitosyhteistyötä.

Lisäämme heikossa työmarkkina-asemassa olevien työelämäosallisuutta integroimalla työkyvyn tuen osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta ja **lisäämällä tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä** kaikkien vaikeimmin työllistyvien tukena. Kehitämme työhön kuntouttavia ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluitamme. Osallistumme työllisyyden kuntakokeiluun ja rakennamme palvelumalleja yhteistyössä työllisyyspalvelujen kanssa.

Toteutamme toimenpidesuunnitelmaa **asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi** yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Osallistumme sosiaali- ja terveysministeriön asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen hankkeeseen, jonka tavoitteena on vähentää asunnottomuutta asumisneuvonnan ja asunnottomien pariin vietävien palvelujen keinoin. Laajennamme asumisneuvontaa koskemaan yksityisten vuokranantajien asukkaita. Toteutamme palvelua vuokranantajien, moniammatillisessa yhteistyössä THK-verkostossa sekä kolmannen sektorin kanssa ja tuotamme tutkimustietoa asunnottomuusilmiöistä Helsingissä.

3.5 Helsingiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat

3.5.1 Palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen

Parannamme palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta muun muassa **digitaalisten ja etäpalvelujen sekä palvelujen eri tuotantotapojen** avulla. Tarjoamme asiakkaillemme palveluja heidän palvelutarpeidensa mukaan hyödyntäen moniammatillisuutta. Panostamme palveluketjokehittämiseen. Kehitämme yksikanavaista asiakasohjausta perustuen esiin nousseisiin kehitystarpeisiin ja luomme asiakaspalvelulupauksen palveluryhmittäin.

Hyödynnämme palvelutuotannossa hallitusti ja viisaasti myös **muita palveluntuottajia**. Hankimme ulkopuolisilta palveluntuottajilta muun muassa kahden terveysaseman palvelut ja ostimme suun terveydenhuollossa kiireetöntä palvelutuotantoa ilta- ja viikonlopputyönä.

Tarjoamme asiakkaillemme **palveluseteliä** sujuvana vaihtoehtona. Luomme uusia palvelusetelejä muun muassa suun terveydenhuollon asiakkaille, sujuvoitamme palveluseteliprosessia ja kehitämme sähköisen palvelusetelijärjestelmä Effectorin ja Apotti asiakas- ja potilastietojärjestelmän integraatiota.

Edistämme toimintamallien (perhekeskus, terveys- ja hyvinvointikeskus ja senioripalvelut) välistä sujuvaa yhdyspintatyötä asiakaslähtöisesti yhteistyössä ammattilaisten kanssa. **Pyrimme jatkuvaan parantamiseen** päivittäis- ja tiedolla johtamisen avulla huomioiden nelimaalin mukaiset asiakaskokemus ja saatavuus-, vaikuttavuus-, tuottavuus- ja henkilöstökokemusnäkökulmat.

Asiakkuussegmentointi (satunnaisesti palveluja tarvitsevat ja paljon palveluja tarvitsevat) mahdollistaa **palvelujen tarjoamisen asiakaslähtöisesti palvelutarpeen mukaan**. Segmentoinnin avulla resurssimme on mahdollista kohdentaa oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Panostamme asiakkuussegmentoinnin toteuttamiseen yhteisillä kriteereillä muuan muassa perehdytyksen ja yhtenäisten ohjeiden avulla.

Osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuskehittämistä kehitämme asiakkaaksi tulon prosessia ja asiakkaan tarpeiden tunnistamista aikuissosiaalityössä ja kotoutumisen edistämisen palvelussa. Kehitämme **paljon palveluja tarvitsevien ja erityisessä tuen tarpeessa olevien aikuissosiaalityön asiakkaiden** saamaa palvelua.

Edistämme **ehyiden ja sujuvien palveluketjujen** rakentamista oman organisaatiomme sisällä sekä yli organisaatorajojen. Panostamme erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden palveluketjujen kehittämiseen. Näitä asiakasryhmiä ovat esimerkiksi kaiken ikäiset mielenterveys- ja päihdeasiakkaat, lähisuhdeväkivaltaa kokeneet, lastensuojelun asiakkaana olevat lapset, ihmiskaupan uhrit, paljon palveluja tarvitsevat ikääntyneet, kehitysvammaiset, ulkomaalaistaustaiset sekä maahanmuuttajat. Hyödynnämme moniammatillisuutta laajasti, esimerkiksi diabeteksen ennaltaehkäisyssä ja hoidossa. Kannustamme ja tuemme asiakkaitamme myös omaehtoiseen toimintaan oman terveytensä ja toimintakykynsä vahvistamiseksi eri toimijoiden yhteistyönä.

Kehitämme resurssiemme käyttöä muun muassa **uudistamalla ammattilaisten välistä työnjakoa** sekä hyödyntämällä erilaisia osaamisia asiakkaidemme palveluissa. Esimerkiksi terveysasemilla kokeilemme farmaseuttien osallistumista asiakkaiden optimaalisen lääkehoidon toteuttamiseen. Panostamme henkilöstön osaamisen kehittämiseen esimerkiksi Osaava hammashoitaja -hankkeessa. Vakioimme toimintatapojamme esimerkiksi terveysasemapalvelussa luomalla rakenteita kehittämistyölle sekä yhteisten ohjeiden tekemiselle ja ylläpidolle.

Edistämme **uusien perhekeskusten ja terveys- ja hyvinvointikeskusten rakennushankkeita Haagaan ja Malmille**. Jatkamme **Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennusta sekä Kampin terveys- ja hyvinvointikeskuksen suunnittelua**. Uusien **seniorikeskusten suunnittelu etenee Kannelmäkeen, Vuosaareen, Pohjois-Haagaan, Laajasaloon ja keskustan alueelle**. Uudet seniorikeskukset varmistavat palvelurakenteen muutoksen ja pitkäaikaisen ympärivuorokautisen hoivan järjestämisen kokonaisuudessaan palveluasumisena. Tavoitteena on **Koskelan seniorikeskuksen uudisrakennuksen** rakentamisen aloittaminen loppuvuodesta. **Laajennamme aukioloaikoja** esimerkiksi Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksessa.

Edistämme **etsivää ja ehkäisevää vanhustyötä** muun muassa laajentamalla kotiin jalkautuvaa etsivää työtä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Kehitämme omaishoitoperheiden palveluja ja varmistamme heille riittävän tuen, muun muassa uudistamalla omaishoidon toimintakeskusten palveluja ja tarjoamalla yksilöllistä apua kotiin. Tiivistämme omaishoitoperheiden parissa työskentelevien monialaista yhteistyötä ja uudistamme työnjakoa. Lisäämme ammattilaisten tietoa ja ymmärrystä omaishoidon kokonaisuudesta ja tehostamme lääkäripalveluihin ohjaamista.

Kehitämme aikuissosiaalityön etsivää lähityötä ja vakiinnutamme jo kehitettyjä toimintamalleja kadulle ja kaupunkiympäristöön jalkautuvassa asiakastyössä, rakenteellisessa työssä ja laaja-alaisessa verkostotyössä. Kokeilemme uusia asiakasosallisuutta lisääviä menetelmiä yhdessä asiakkaiden, vertaisten ja kokemusasiantuntijoiden kanssa. Rakenteellisessa työssä jatkamme sosiaalista raportointia ja sosiaalisen median hyödyntämistä heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden tilanteiden esiintuomiseksi. Kehitämme ja

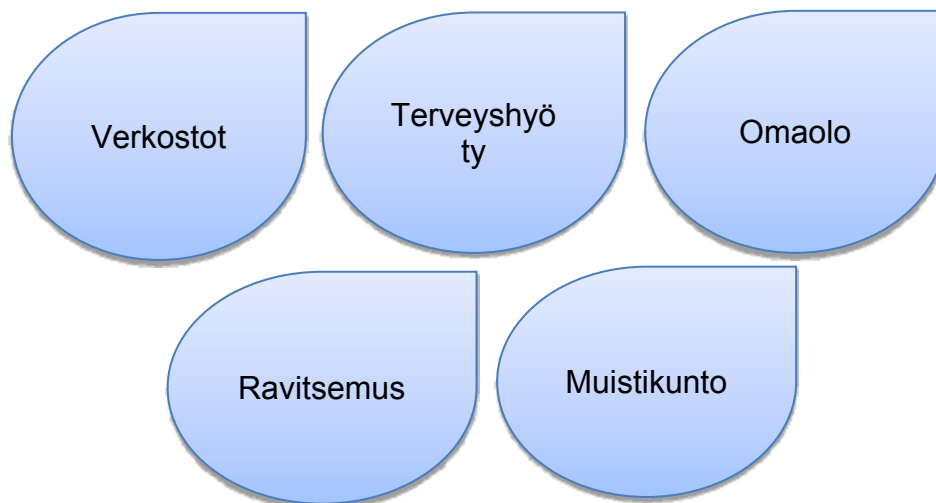

vahvistamme yhteistyötä yhteistyökumppaneiden, kuten asunnottomuusverkostojen kanssa.

Edistämme toimialan kaksikielisyyttä. Luomme sellaisia rakenteita ja toimintamalleja, jotka jatkossa tukevat lakisääteisen ruotsinkielisen palvelun saatavuutta. Turvaamme ruotsinkielisten asukkaiden yhdenvertaisen aseman varmistamalla ruotsinkieliset palvelut muun muassa osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman kehittämistyötä. Vahvistamme ruotsinkielisen palvelujärjestelmän tuntemista, asiakkuuksien hallintaan liittyviä taitoja sekä ruotsinkielistä verkostotyötä. Keskitymme ruotsin kielen taitoisen henkilöstön saatavuuden parantamiseen sekä ruotsinkielisen oppilaitosyhteistyön tiivistämiseen. Edistämme ruotsinkielistä palveluviestintää monikanavaisesti.

Huomioimme Helsingin kaupungin monimuotoistuvan väestön asettamat tarpeet kehittää palveluja monikielisesti. Varmistamme lakisääteisissä palveluissa, että asiakas ymmärtää hänelle kerrotut asiat ja järjestämme tulkkausta asiakkaan näin toivoessa tai asiasisältöjen sitä vaatiessa. Panostamme palvelutyössä erilaisten ihmisten kohtaamiseen. Vahvistamme englanninkielistä viestintää ja huolehdimme riittävästä käännöspalveluista.

3.5.2 Yhteistyö ja toimintamallit hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

Osallistumme kaupunkiyhteisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjaus- ja johtamisrakenteiden kehittämiseen sote-uudistus huomioiden. Valmistelemme **toimialojen yhteistyönä seuraavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman** sekä lastensuojelulain ja vanhuspalvelulain mukaiset suunnitelmat. Jatkamme **yhteistyötä kaupungin hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävissä verkostoissa, THL:n Terve Kunta -verkostossa, HUS:in Hyvä kierre -verkostossa.** Lisäksi osallistumme kansainväliseen **Healthy Cities -verkkoon (HCN).** Jatkamme **Unicef Lapsiystävällinen kunta -mallin** toteutusta, johtamista ja koordinoitua yhdessä eri toimialojen kanssa tavoitteena erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten

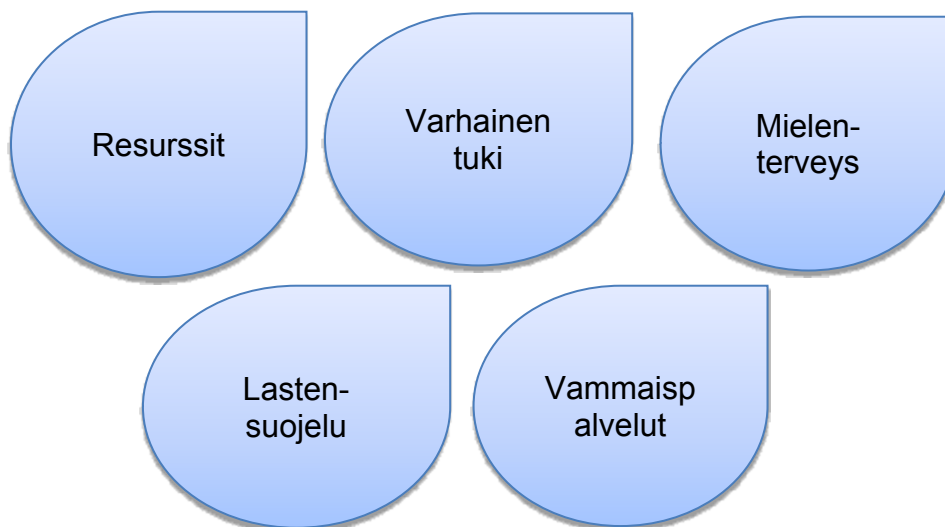
oikeuksien toteuttaminen kunnassa. Integroimme hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä osaksi sote-toimialan johtamista ja seurantaa. Teemme hyvinvointialuetasosta yhteistyötä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUSin kanssa osana HUS-järjestämissopimuksen valmistelua.

Hyödynnämme **EBMEDS Terveysyhötyarviota** muun muassa tyypin 2 diabeetikoiden ennaltaehkäisevässä hoidossa. Arviotyökalu on lääketieteelliseen näyttöön perustuva sähköinen päätöksenteon tuki, joka yhdistää potilaan tilaa kuvaavat sähköiseen potilaskertomukseen tallennetut tiedot lääketieteelliseen tietoon ja tuottaa käyttäjälleen potilaskohtaisesti räätälöityjä toimintaohjeita. Digitaalisen **Omaolo-palvelun** avulla asiakkaat voivat muun muassa tehdä omatoimisesti terveystarkastuksen ja ottaa käyttöön valmennusohjelmia. Omaolon laajempaa hyvinvointitarkastusta hyödynnetään asiakkaan kokonaisriskin arvioinnissa. Tuemme terveys- ja hyvinvointi-indikaattoreiden rakenteista kirjaamista, tiedon hyödyntämistä sekä tähän liittyvien ohjeistuksien valmistelua Apotti-asiakas- ja potilastietojärjestelmässä.

Osana terveellisten elintapojen tukemista **edistämme lasten ja nuorten ravitsemusta** vahvistamalla ravitsemusterapeuttien yhteistyötä lastensuojelun kanssa. Toteutettavia toimintamalleja ovat perheiden konsultaatiot, perhekuntoutusryhmät, jalkautuva työ perhetyöntekijän kanssa sekä henkilöstön koulutus. Ravitsemuksen roolia vahvistetaan osana mielen hyvinvointia tukevia palveluja.

Teemme suunnitelman **muistikuntaryhmien ja FINGER-toimintamallin** laajentamisesta. Edistämme muistiystävällisyyttä uusissa verkostoissa ja laajennamme muistipolkutoimintaa.

3.5.3 Lasten, nuorten ja perheiden tukeminen

Turvaamme lasten ja nuorten peruspalvelujen saatavuuden muun muassa **vahvistamalla neuvolan ja kouluterveydenhuollon henkilöstöresursointia** koronapandemiasta syntyneen hoitovelan vuoksi. **Toisen asteen opiskeluterveydenhuoltoa vahvistetaan** sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2021 tarkentuneen terveydenhoitamitoituksen suuntaisesti. **Vahvistamme lastensuojelua** toimeenpanemalla lastensuojelulain muutoksen edellyttämiä asiakasmitoituksia lastensuojelun sosiaalityössä.

Jatkamme **lapsiperheiden varhaisen tuen mallin** parantamista hyödyntämällä lapsiperheiden kotipalvelun asiakaspalautekyselyä, kehittämällä toiminnanohjausta sekä yksityisten palveluntuottajien ohjauksen ja valvonnan prosesseja. Tiivistämme edelleen yhteistyötä alueellisesti ja kaupunkitasoisesti muiden sosiaalihuollon palvelujen ja sosiaalityön kanssa kehittämällä yhteisen työn rakenteita.

Jatkamme **lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin palveluketjun rakentamista ja käyttöönottoa**. Vahvistamme perustason mielenterveys- ja päihdepalveluja muun muassa vakiinnuttamalla alle 13-vuotiaille suunnatun lastenpsykiatrisen yksikön toiminnan. Jatkamme lapsiperheille kohdennetun matalan kynnyksen ja mielen hyvinvointia tukevan Voimaperheet-vanhempainohjausohjelman käyttöä. Vahvistamme neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja nuorten hoitoa ja palveluja kehittämällä nepsy-palvelupolkua sekä vanhempien tukea ja ohjausta. Yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa vahvistamme koulujen ja oppilaitosten roolia matalan kynnyksen tuen tarjoajana ja tuemme matalan kynnyksen palvelumallin käyttöönottoa. Jatkamme yhteisen CA-arviointimallin verkkokoulutuksia ja jalkautusta. Parannamme yli 13-vuotiaiden mielenterveysongelmien hoidon saatavuutta laajentamalla ennaltaehkäiseviä sekä Nuorisoeseman mielenterveys- ja päihdepalveluja. Jatkamme **lastensuojelun ja lasten- tai nuorisopsykiatrisen yhteisille 10–17-vuotiaille asiakkaille kohdennetun intensiivisen, jalkautuvan tuen toimintaa** (HEHKU-tiimi). Vahvistamme lastensuojelulaitosten lääkäripalveluja. Kehitämme HUS:n kanssa toimintamallia, jossa parannetaan lastensuojelulaitoksiin sijoitettujen nuorten pääsyä nuorisopsykiatriseen hoitoon.

Jatkamme **lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun** kehittämistä ja toimeenpanoa tarjoamalla koulutusta ja ohjeistuksia eri toimijoiden käyttöön sekä ottamalla käyttöön tutkimukseen perustuvia toimintamalleja. Osana palveluketjua vahvistamme esimerkiksi lasten ja nuorten välisen kiusaamisen tunnistamista ja puuttumista.

Jatkamme **päihteet ja riippuvuudet lapsiperheissä -palveluketjujen** käyttöönottoa kehittämällä mm. päihteiden käytön ja riippuvuuksien arviointia, päihteitä käyttävien vanhempien palvelupolkua sekä lisäämällä henkilöstön osaamista. Vahvistamme henkilöstön osaamista muun muassa lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluketjujen yhteisen verkkokoulutuksen kautta.

Parannamme **alaikäisten ympärivuorokautisen vaativan päihdekuntoutuksen** saatavuutta lastensuojelun sijaishuollossa. Varmistamme **erityispalvelut toistuvasti ja vakavasti rikoksilla oireileville alaikäisille** monialaisessa yhteistyössä muun muassa poliisin kanssa. Varmistamme lastensuojelun erityisen huolenpidon **osastohoidon saatavuuden vakavassa rikos-, päihde- ja itsetuhoisuuskierteessä oleville.**

Lisäämme **jälkihuollon nuorten tukemista** järjestämällä vahvempaa tukea tarvitseville vaativan tason ympärivuorokautisen asumisratkaisun. Lisäksi käynnistämme **jälkihuollon tehostetun tuen palvelun**, jossa nuoret saavat tukea myös iltaisin ja viikonloppuisin.

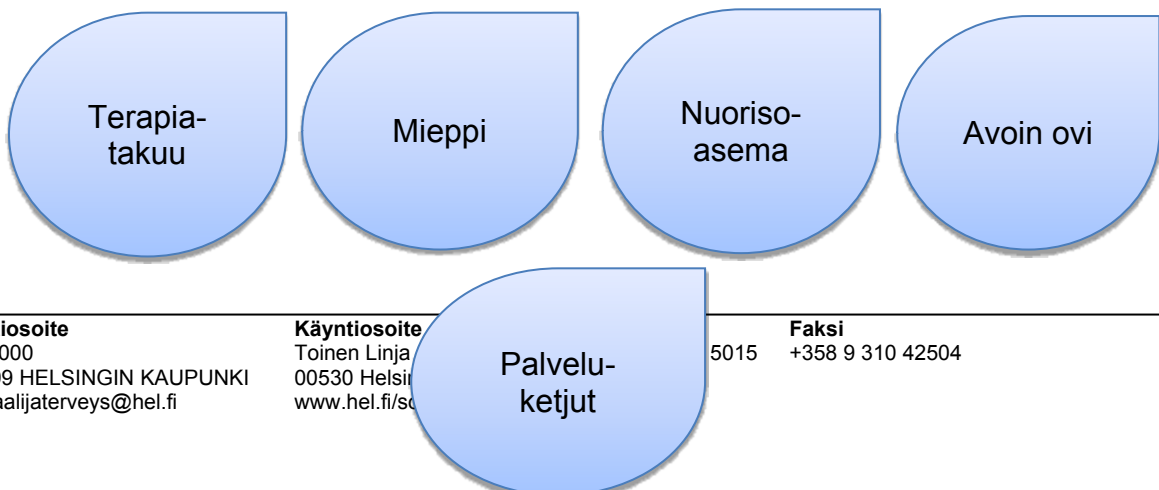
Vahvistamme vammaisten avopalvelujen voimavaroja ja turvaamme peruspalvelujen ensisijaisuuden sekä **erityisen vaativien palvelujen saatavuuden vammaisille henkilöille** muun muassa kehittämällä hoidon porrastusta sekä vaativan tason asumis- ja tukipalveluja osana Uudenmaan tasoista kokonaisjärjestelyä ja erityishuoltopiirien purkua.

Vammaisten työ- ja päivätoiminnassa tehdyn tuotantotapa-analyysin tulosten pohjalta **perustamme omana palveluntuotantona uuden päivätoimintakeskuksen Itä-Helsinkiin.** Näin pystymme reagoimaan palvelun kysyntään ja vastaamaan oppivelvollisuuden pitenemisen aiheuttamiin palvelutarpeisiin.

Huomioimme ulkomaalaistaustaisen väestön palvelutarpeet kaikissa palveluissamme ja **panostamme kotoutumisen tukeen.** Edistämme kulttuurisensitiivisen vanhemmuuden haastattelun käyttöönottamista perheiden kanssa työskenneltäessä.

Varmistamme, että lapsiperheiden vanhemmat saavat tarvitsemansa avun ja tuen oikea-aikaisesti vahvistamalla **lapsiperheiden palvelujen ja aikuisten palvelujen välistä yhteentoimivuutta ja moniammatillisuutta.** Selkiytämme yhteistyöprosesseja ja yhteisiä toimintamalleja kuvausten ja ohjeistusten avulla. Kiinnitämme erityistä huomiota muun muassa aikuisuuden tuen tarpeisiin ja niiden tunnistamiseen sekä yhteydenottokanavien ja konsultointirakenteiden kuvaamiseen ja jalkauttamiseen. Lisäämme henkilöstön tietoisuutta tarjolla olevista palveluista.

3.5 4 Matalan kynnyksen palvelujen, mielenterveyspalvelujen ja kaupunkilaisten lähelle tulevien jalkautuvien palvelujen vahvistaminen

Otamme käyttöön **terapiatakuun** ja sen myötä lisäämme varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta. Huolehdimme myös vahvempaa psykiatrista ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista.

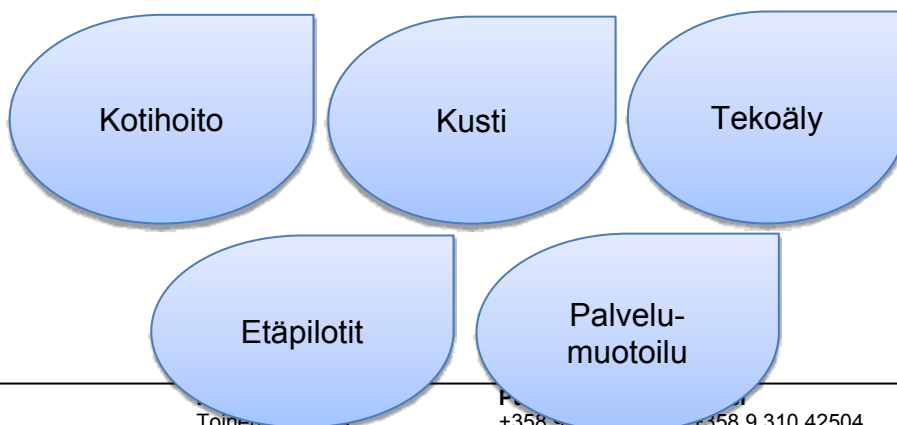
Vahvistamme matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja. Lisäämme **matalan kynnyksen Mieppi-mielenterveyspalvelupisteitä** sekä avaamme **toisen Nuorisoaseman**. Jatkamme lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjujen käyttöönottoa yli hallinto- ja toimialojen tehtävässä yhteistyössä. Jatkamme neuvontapalvelujen kehittämistä ulkomaalaistaustaisille yhdessä Avoin ovi palveluihin -hankeyhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Edistämme **psykososiaalisten menetelmien käyttöönottoa ja lisäämme eri terapiamuotojen käyttöä kaikille ikäryhmille**. Hyödynnämme varhaisen vaiheen lyhytpsykoterapioiden palveluseteliä luontevana osana perusterveydenhuollon palveluvalikkoa.

Käynnistämme **ikäerityisiä mielenterveys- ja päihdevertaistukiryhmiä** ja kehitämme niiden ohjaajakäsikirjoja saadun palautteen perusteella. Kehitämme henkilöstömme osaamista esimerkiksi erilaisilla koulutuksilla ja entistä selkeämmillä toimintaohjeilla. Päivitetyt ikääntyneiden mielenterveyteen ja päihteisiin liittyvien riskitekijöiden tunnistamisen ohjeet otetaan käyttöön ja jalkautetaan työntekijöille.

Asiakkaan **kotona toteutettavan psykososiaalisen kuntoutusjakso Tsempin pilotointi** päihde- ja mielenterveysasiakkaille jatkuu. Levitämme tietoisuutta huoli-ilmoituksista ja varhaisen puuttumisen tuesta **huoli-ilmoituskampanjalla**.

3.5.4 Ikääntyneiden toimintakyvyn ja kotona asumisen tukeminen

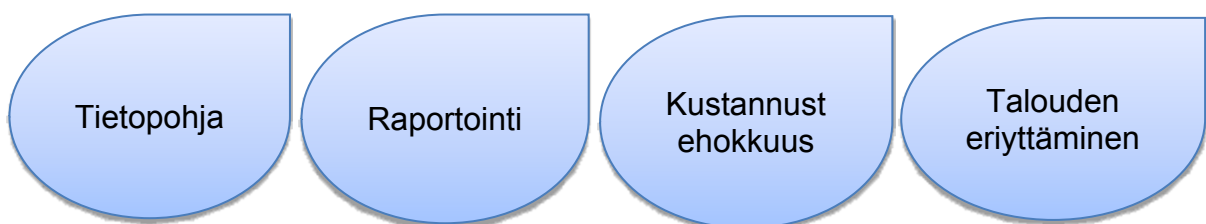
Kotihoidon kehittämisen uusi strateginen toimintasuunnitelma (v.2022–2025) otetaan käyttöön vuoden alusta alkaen. Vuonna 2021 hyväksytyjen **kotihoidon ja kotihoidon tukipalvelujen myöntämisen perusteiden toteuttamista** seurataan.

Kotona asumista tukevia palveluja kehitetään Kustannustietoinen kotihoito **KUSTI-hankkeessa**, jossa tavoitteena on kehittää ratkaisuja iäkkäiden kotona asumisen tukemiseen. Kiinnitämme huomiota muun muassa välittömän työajan lisäämisen keinoihin, jotta työntekijän asiakkaalle antamaan aikaan jää mahdollisimman paljon resurssia.

Laajennamme **digitaalisten, automatisaation ja tekoälyratkaisuihin pohjautuvien palvelujen** hyödyntämistä. Tehostamme etäpalveluiden käyttöä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa muun muassa tuottamalla tuettuja **etäryhmiä** kotihoidon ja palvelukeskusten asiakkaille. Geriatrian poliklinikalla jatketaan **etäkuntoutuspilotti**. Toteutamme **etäpäivätoiminnan pilotin** yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja Palvelukeskus Helsingin kanssa. Kuntouttavan **arviointiyksikön etähoitokokeilun** mallintaminen ja laajentaminen jatkuvat.

Kuntouttavan arviointijakson toimintatapoja kehitetään **palvelumuotoilun** avulla, jotta kuntouttavan arviointiyksikön palvelu on paremmin saatavilla, vastaa asiakkaiden toimintakyvyn paranemisen tavoitteisiin ja on saman laatuista eri puolilla kaupunkia.

3.6 Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Vuoden aikana rakennamme **tiedolla johtamisen tietopohjan**, jotta käytettävissä olevaa informaatiota voidaan hyödyntää suunnittelussa ja päätöksenteossa. Tiedon hyödyntämiseen, muokkaamiseen ja analysointiin tarvitaan siihen erikoistunutta teknologiaa ja työkaluja, joiden rakentaminen on yksi merkittävimmistä haasteista.

Palveluja tuotetaan monituottajamallilla, jossa huomioidaan sekä asiakastarpeet ja palvelujen laatu, että kustannustehokkuus. Laadimme **talous- ja kustannusvertailuraportin eri palvelukokonaisuuksista ja yksiköistä** huomioiden oma palvelutuotanto, ostopalvelut ja palvelusetelit. Hankintojen ja

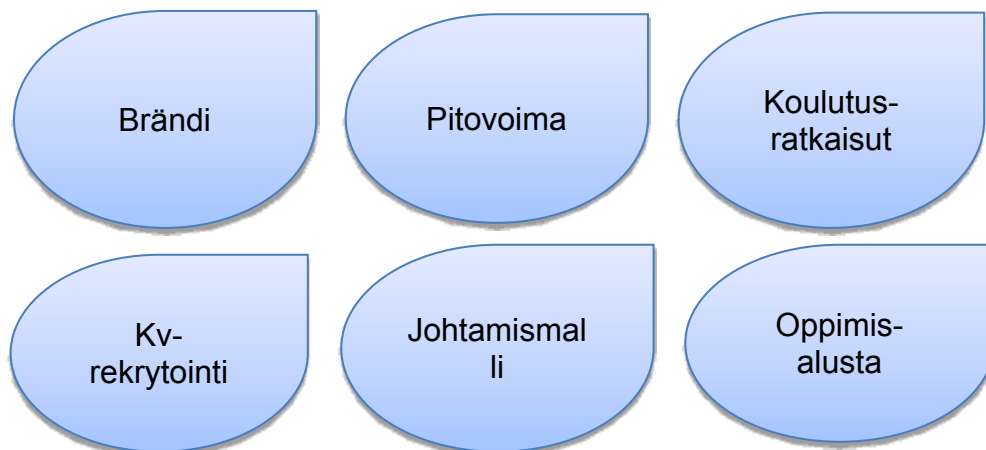
ostojen reaaliaikaisen seurannan ja raportoinnin malli otetaan pilotoinnin jälkeen käyttöön. Raportoinnin avulla voimme varmistaa kustannustehokkuuden ja vaikuttavuuden palveluiden järjestämisessä ja tavoitteena on vertailutietojen tuottaminen päätöksenteon tueksi. Vuoden 2022 aikana määritellään keskeisimmät toimintaa ja taloutta ohjaavat tunnusluvut. Lisäämme talous- ja kustannustietoisuuttamme taloushallinnon koulutuksilla.

Jatkamme tuotantotapojen tarkastelun suunnitelman päivittämistä ja toteutamme **tuotantotapa-analyyseja** suunnitelman mukaisesti. Vuonna 2022 tarkastelussa ovat esimerkiksi ikääntyneiden palvelukokonaisuus ja lääkäripalvelut. Vahvistamme tuotantotapa-analyysien järjestämisenäkökulmaa erityisesti laajemmissa analyyseissa.

Osana sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistusta toteutamme **talouden eriyttämisen**, ja tavoitteena on myös talouden hallinnan ja kustannustietoisen johtamisen parantaminen. Tuottavuutta parannetaan myös tilojen käyttöä tehostamalla niin, että tilojen pinta-alamäärä suhteessa asiakasmäärään laskee vuosittain koko strategiakauden aikana.

Valmistelemme **sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtamis- ja organisaatiouudistusta**. Nykyisestä palvelualuemallista siirrytään toimintokohtaiseen organisaatioon. Uusi organisaatio mahdollistaa tulevaisuudessa entistä paremmin asiakkaiden tasavertaisten palveluiden saatavuuden, palvelukokonaisuuden eri palvelujen yhtenäisen johtamisen ja tukee tiedolla johtamista sekä järjestämisroolin vahvistamista. Tavoitteena on myös kustannusten kasvun hillitseminen. Palvelukokonaisuus muodostuu nykyisen kuuden sijaan jatkossa neljästä palvelusta, jotka ovat arviointitoiminta, kotihoito, seniorikeskukset ja Helsingin sairaala.

3.7 Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Riittävien ja laadukkaiden sote-palvelujen turvaaminen edellyttää riittävää ja osaavaa henkilöstöä. Henkilöstön saatavuutta edistämme jatkamalla **työnantajakuva** ja **brändityön** suunnitelmallista parantamista uratarinoiden julkaisemisella

kohdennetusti soveltuvilla kanavilla sekä työntekijälähettilästoiminnan laajentamisella koko toimialalle. Näillä keinoilla edistämme mm. ruotsinkielisen henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä. Työnantajakuvatyössä hyödynnämme toiminnassa tunnistettuja **pitovoimatekijöitä**.

Sote-uudistuksen seurauksena sote-henkilöstön palkkataso tulee todennäköisesti yleisesti nousemaan hyvinvointialueilla lähivuosina palkkaharmonisaation seurauksena. Palkkojemme tulee olla kilpailukykyisiä, jotta osaavaa henkilöstöä ei menetetä muille hyvinvointialueille. Parannamme palkkakilpailukykyämme muun muassa kaupungin palkkakehityssuunnitelmalla, jota tulee kohdentaa erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon kriittisille ammattiryhmille vuonna 2022. Myös muita keinoja kilpailukykyisen palkkatason varmistamiseksi tullaan tarvitsemaan. Jatkamme panostuksia palkitsemiseen ja henkilöstökokemukseen. Kaupungilla on myös tulospalkkiojärjestelmä edelleen vuonna 2022, ja osallistumme myös tulospalkkiojärjestelmän uudistamiseen. Palkitsemisen mallien tulee olla kannustavia, motivoivia, sitouttavia ja monipuolisia niin, että ne ovat toimivia erilaisiin palkitsemisen tarpeisiin. Kaupungin on kyettävä tarjoamaan myös erilaisia muita työsuhte-etuja niin, että ne soveltuvat työntekijöiden erilaisiin elämäntilanteisiin.

Työn tekemisen malleja ja vaihtoehtoja sekä joustavuutta lisätään. Työskentely on lisääntyvästi monipaikkaista ja työaikajärjestelyissä pyritään huomioimaan työntekijöiden yksilöllisiä tarpeita. Esimerkiksi yhteisöllinen työvuorosuunnittelu antaa sekä vastuuta että joustoa työvuorosuunnitteluun, mahdollistaa työn ja perheen yhteensovittamisen ja vähentää myös esihenkilöiden työkuormaa.

Edistämme alalle pääsyä **monipuolisilla koulutusratkaistuilla**. Jatkamme lähihoitajien ja hoiva-avustajien oppisopimuskoulutusta ja lisäksi parannamme mahdollisuuksia jatkaa ja täydentää näitä opintoja matalalla kynnyksellä. Sairaanhoitajaopintojen loppuvaiheen opiskelijoille tarjoamme mahdollisuuden suorittaa opintoihin kuuluvia harjoitteluita työsuhteisina. Selvitämme mahdollisuudet aloittaa oppilaitoskummitoiminta ja ottaa käyttöön ns. nimikko-osasto- ja ryhmäohjausmallit harjoittelujaksoilla. Tehostamme oppilaitosyhteistyötä, muun muassa erilaisissa kehittämishankkeissa oppilaitosten kanssa ja opiskelijasivujen tuottamisella kaupungin verkkosivuille. Lisäksi tehostamme opiskelijoille kohdennettua viestintää.

Edistämme **maahanmuuttajataustaisten, muualla tutkinnon suorittaneiden sairaanhoitajien ja lääkäreiden työllistymistä** mahdollistamalla tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamisen sosiaali- ja terveystoimessa. Tarjoamme harjoittelujaksojen aikana ohjausta ja räätälöityä kielikoulutusta. Pilottoimme sairaanhoitajien ja lääkäreiden **kansainvälistä rekrytointia**.

Edistämme työnhaun helppoutta hyödyntämällä **matalan kynnyksen rekrytointijärjestelmää** sekä parantamalla mahdollisuutta jättää avoin työhakemus omaan rekrytointijärjestelmäämme.

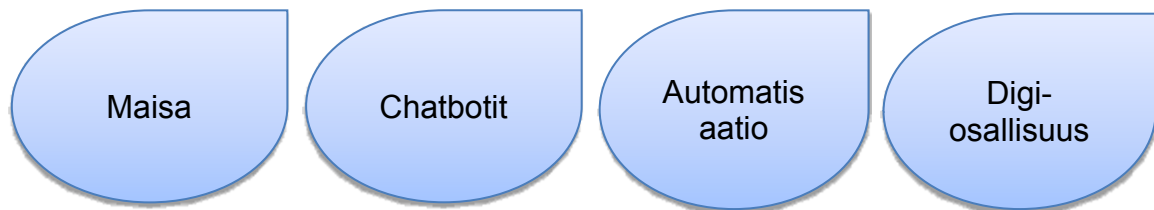
Päivitämme soten johtamismallin osana sote-uudistukseen valmistautumista. Palvelujen järjestämiseen, hankintoihin sekä talouden hallintaan liittyvää osaamista lisäämme koulutusten avulla. Edistämme itse- ja yhteisöohjautuvuuden toimintamallia ja järjestämme työyhteisöille malliin liittyviä valmennuksia.

Varmistamme työssä onnistumisen **valmentavalla johtamisotteella**. Työn sujumuuden mahdollistamme vahvistamalla yhteistä ymmärrystä tavoitteista sekä tarttumalla ripeästi tilanteisiin, joissa työ ei jostakin syystä suju.

Mittaamme henkilöstökokemusta **Kunta10-kyselyllä**. Työhyvinvoinnin, työsuojelun ja työterveyden **yhteinen toimintasuunnitelma** laaditaan kaupungin Työhyvinvointiohjelman, soten strategisten painopistealueiden sekä syksyllä 2021 toteutetun Fiilari-kyselyn tulosten perusteella.

Osaamisen kehittämisen painopisteenä on **kaupunkitasoisen oppimisalustan käyttöönoton tuki** ja sekä verkkokurssien suunnittelu ja tuottaminen. Oppimisalusta mahdollistaa opiskelun oppijalle sopivina lyhyinä oppimishetkinä ja luo edellytykset verkostomaiselle oppimisen kulttuurille sotessa. Tuemme monikulttuurisia työyhteisöjä muun muassa ottamalla käyttöön uusia suomen kielen koulutusmuotoja (S2). Tuemme osatyökykyisten työllistymistä esimerkiksi lisäämällä erilaisia osa-aikajärjestelyjä.

3.8 Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Edistämme laajasti **Maisa-asiakasportaalin** ja muiden Apotti-järjestelmän toiminnallisuuden käyttöönottoa, kuten **videovastaanottoa**. Laajennamme etäryhmien tarjontaa ja kehitämme digitaalisten palvelujen sisältöjä, jotta ne palvelisivat aiempaa laajempaa asiakaskuntaa. Osallistumme **valtakunnallisen sähköisen perhekeskuksen kehittämiseen ja pilotointiin**. Kokeilemme palveluohjauksen automatisointia osana **AuroraAI-tekoälypilotia**.

Jatkamme lasten ja nuorten yhteydenotto- ja viestintäkanavien projektin kehittämistyötä. Laajennamme **chatbottien käyttöä nuorille ja sosiaalihuollon neuvontaan** ja edistämme **chatbotin käyttöä seniори-infossa**. **Terveysaseman chatbotin sisältöjä rikastamme** fysio- ja toimintaterapian ohjauksilla ja kehitämme terveysasemien chatbotia palvelemaan myös ruotsiksi ja englanniksi. Toteutamme **Omaolon palvelujen laajentamista** kansallisen kehittämisen tahdissa. Senioripalveluissa tehostamme yhdessä kumppaneiden kanssa asiakkaiden digitukea.

Kuvaamme palvelupolut asiakasryhmittäin ja palveluissa tarvittavat palveluprosessit, jotta tunnistaisimme paremmin ne paikat, missä **automatisaatiota** voidaan lisätä. Samalla selvitämme mitä mahdollisuuksia robotiikka ja tekoäly voivat tuoda palveluihimme.

Asiakkaita ohjataan ja tuetaan käyttämään olemassa olevia digitaalisia palveluja, kuten etävastaanottoja. Painopiste on ennalta ehkäisevässä toiminnassa. Myös tällä hetkellä ammattilaisen varassa olevia palveluja muunnetaan itsepalveluperiaatteella toimiviksi. Tällaisia ovat mm. ajanvaraus, ilmoittautuminen ja itsehoito. **Digitaalinen vaihtoehto on aina ensisijainen**, kun se on asiakkaan kannalta tarkoituksenmukainen.

Kehitämme **vammaistyössä palvelujen jalkauttamista rakentamalla digitaalista palvelutuotantoa**, tavoitteena on mallintaa kehitysvammaisten digiosallisuutta.

3.9 Kansallista edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä Helsingin kehittämisessä

3.9.1 Uusien toimintatapojen kehittäminen koronasta palautumiseen

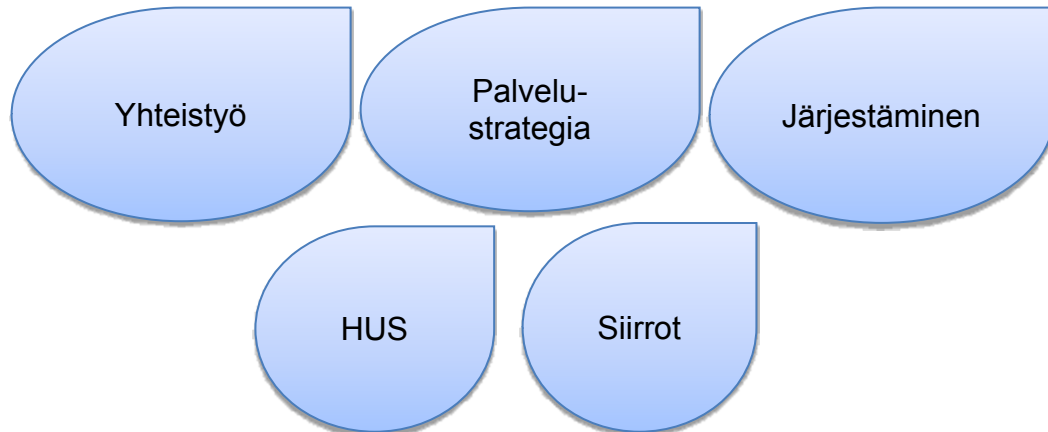

Koronapandemian aiheuttamasta **hoito- ja palveluvelasta palautumiseen laadimme toimenpidesuunnitelman**. Sisällytämme toimintasuunnitelmaan toimenpiteiden priorisoinnin **lisämäärärahan** käyttöä varten. Yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa laadimme **edunvalvontasuunnitelman** koronaan liittyvien kulujen täysimääräisen korvauksen saamiseksi valtiolta.

Erityisesti esimerkiksi nuoret, työttömät, koronan vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin joutuneet, maahanmuuttajat ja koronan riskiryhmiin kuuluvat, kuten ikääntyneet, ovat kärsineet korona-ajan vaikutuksista. Toisaalta pandemian aikana olemme oppineet hyödyntämään teknologiaa ja entistä tehokkaampia työskentelytapoja, joita yhä edelleen kehitetään. **Koronapalautumisessa keskeistä on palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen**. Toimenpiteitä koronasta palautumiseen on kuvattu palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden edistämistä koskevassa osiossa.

3.9.2 Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistuksen toimeenpano

Valmistaudumme sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistukseen, jossa **Helsinki ainoana kuntana vastaa edelleen itse sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä alueellaan**. Luomme lainsäädännön mukaiset rakenteet ja toimintamallit siten, että kaupunkilaiset saavat sote- ja pelapalvelut yhdenvertaisesti ja laadukkaasti myös 1.1.2023 alkaen.

Sote-pela-uudistuksen toimeenpanoa toteutetaan Helsingissä **aktiivisessa yhteistyössä** kaupungin keskushallinnon, muiden toimialojen sekä valtionhallinnon kanssa. Toimeenpanoon liittyvät toimintojen ja henkilöstön siirrot toteutetaan eri toimijoiden välillä hallitusti.

Laadimme **uuden lakisääteisen palvelustrategian**, jossa päätetään 1.1.2023 järjestämisvastuullemme kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Sen strategisia linjauksia ovat muun muassa palvelurakenteen periaatteet, palvelumuodot sekä muiden hyvinvointialueiden kanssa tehtävä yhteistyö. Lisäksi asetamme tavoitteet palvelujen toteuttamiselle ottaen huomioon alueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet sekä palvelujen saatavuus ja saavutettavuus. Lisäksi kehitämme johtamista ja järjestämisosaamista mm. tarvittavan tietopohjan ja tuottajien yhtenäisen ohjauksen ja valvonnan osalta. Fyysisen ja digitaalisen palveluverkon suunnittelun periaatteet ja tavoitteet vahvistetaan kevään 2022 aikana.

Järjestämistoimintaan sisältyy palvelutuotannon ohjauksen ja hallinnan parantaminen oman ja ulkoisen toiminnan sekä erikoissairaanhoidon osalta. Osana kokonaisvaltaisen palvelutuotannon hallintaa ja ohjausta määrittelemme prosessit, vastuut ja menetelmät. Näitä jo hanketyönä käynnistettyjä toimenpiteitä jatketaan. Tavoitteena on palvelujen saatavuuden varmistaminen, palveluketjujen kehittäminen sekä palvelujen integraation vahvistaminen. Toteutamme näitä yhteistyössä perus- ja erityistason sekä eri palveluntuottajien kanssa.

Erikoissairaanhoidon ohjausta ja kumppanuutta vahvistamme tiiviissä yhteistyössä Uudenmaan neljän hyvinvointialueen sekä HUSin kanssa. Painopisteenämme on talouden kytkentä palveluketjujen kehittämiseen.

Vuoden 2022 aikana laaditaan Helsingin, Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUSin yhteistyönä **HUS-perussopimus** hyväksyttäväksi keväällä 2022 sekä valmistellaan HUS-järjestämissopimus hyväksyttäväksi mahdollisesti jo loppuvuonna 2022 (määräaika vuoden 2024 lopussa).

Soteuudistuksen myötä nykyiset kehitysvammahuollon erityishuoltopiirit lakkautetaan ja palvelujen järjestäminen siirtyy hyvinvointialueiden järjestettäväksi 2022-2023. Muutos tarkoittaa myös Helsingin erityishuoltopiirin lakkaamista. Helsinki on aktiivisesti mukana kehitysvammaisten sosiaali- ja terveydenhuollon muutosten toimeenpanohankkeessa (UusimaaKepa) joka toteutetaan ajalla 1.8.2021-31.12.2022. Helsinki valmistautuu omalta osaltaan **Kärkullan kuntayhtymän toimintojen siirtymisestä Helsingin kaupungille** järjestämislain mukaisesti.

Soteuudistuksen kanssa rinnakkain myös **vammaislainsäädäntö uudistuu**. Uusi Vammaislaki tulee voimaan 2023 alussa ja tässä yhteydessä laki kehitysvammaisten erityishuollosta kumoutuu. Kehitysvammaisten terveyspalvelut tulee järjestettäväksi ensisijaisesti terveydenhuoltolain nojalla, mikä on merkittävä toiminnallinen muutos ja edellyttää Helsingiltä monialaista valmistelua sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta. Vammaislainsäädännön uudistuminen edellyttää vuonna 2022 **valmistautumista uudenlaisten palveluiden tuottamiseen**, kuten henkilökohtaisen avun neuvonnan ja ohjauksen vahvistaminen ja tuotantotapojen lisääminen ja tuettu päätöksenteko.

Soteuudistukseen liittyen peruskouluikäisten vammaisten lasten iltapäivätoiminnan ja lomatoiminnan järjestäminen siirtyy kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta sosiaali- ja terveystoimen vastuulle kesällä 2022 sekä 1.1.2023 lukien.

[Liite 1. Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2022 tulosbudjetit palvelukokonaisuuksittain](#)